

Přehled kulturně osvětové a společenské činnosti místních skupin PZKO v Havířově v roce 2005.

V zimních měsících (leden, únor, březen) se místní skupiny PZKO zaměřovaly na organizování společenských akcí jako **plesy a zábavy**. Tradičně se konaly:

- 18. ledna - Babski bal v Domě PZKO v Ha-Bludovicích, pořádaný MS PZKO Datyně
- 29. ledna - Bal PZKO v domě PZKO - Bludovicích,
- 2. února - Bal Papuciowy (Papučový ples) v Ha-Suché,
- 8. února - Masopustní zábava v domě PZKO v Ha-Bludovicích
- 5. března - 25. jubilejní Mládežnický ples v domě PZKO v Ha-Bludovicích.

MS PZKO se zaměřují na udržování a kultivování místních lidových tradic a zvyků. Ve velikonoční pondělí členové souboru Błędowianie (Bludované) v lidových krojích navštěvovali rodiny, zpívali a recitovali obřadní texty. U příležitosti letnic se koná smažení vaječiny v přírodě, na sklonku léta, zejména Bludovice a Ha-Suchá, organizují dožínky a předvádějí dožínkové obřady. Velké oblibě se těší setkání dětí členů PZKO s Mikulášem. K nejkrásnější tradici patří předvánoční setkání členů PZKO u stromečku a zpívání lidových a křesťanských koled. Novou pěknou tradicí se stává oslava dne matek (26. května) s účastí matek, babiček, jejich dětí a vnoučat. Kulturně-osvětová práce je v místních skupinách realizována v rámci Klubu žen a Klubu důchodců, které působí ve všech MS PZKO. Program klubových setkání připravují většinou členové klubů sami, občas jsou pozváni odborníci z různých odvětví (např. v Ha-Bl. přednášel Dr. Jiří Chodura o nemocech a ortopedických potížích dospělého věku 18. června). V Ha-Suché měl přednášku o záchraně přírody 27. dubna pan František Baľbu.

MS PZKO organizují pro své členy a příznivce vlastivědné a poznávací zájezdy.

- MS Ha-Bludovice 21.5.2005 zájezd do Polska (Pisarzowice)
- MS Ha-Suchá 25.5.2005 zájezd do Osvětimi.
- MS Ha-Město 16.6.2005 návštěva fryštátského zámku
- MS Ha-Město 23.6.2005 zájezd na Slovensko.
- MS Ha-Šumbark 17.9.2005 zájezd do Olomouce a na Sv. Kopeček.

Největší pozornost věnují MS dětem a mládeži. Nejvíce se to daří PZKO tam, kde je školka a škola. Chloubou školy a PZKO je nový folklorní soubor Błędowianie (Bludované), který založili a řídí p. Mgr. Dagmar Owczarzy a p. Marcin Pisula. Soubor již několikrát měl možnost dokázat, že má dobrou úroveň a perspektivy dalšího rozvoje jsou slibné. Soubor již dosáhl významných úspěchů. Zúčastnil se Festivalu PZKO v Třinci (28.5.), vystupoval ve Visle (Polsko) v rámci Týdne beskydské kultury, předváděl svůj program na Svátku horalů (Swieto Goralskie) v Jablunkově (6.8.). Jako jediný reprezentant národnostních menšin vystoupil 6. října v ČEZ Aréně v Ostravě u příležitosti Světového dne učitelů a byl přijat velmi vřele publikem. V souboru tančí a zpívá 56 dětí a mládeže.

Ke kulturním akcím většího rozsahu patří Festival dětské písně, který se koná co dva roky v Kulturním domě P.Bezruč v Havířově. Letos se konal 30.dubna. Stejný význam mají Slezské dožínky, které se uskutečnily 28. srpna v Bludovicích a v Ha – Suché. Poprvé se v galerii Spirála konala výstava „PZKO v Havířově“. Městský výbor PZKO v Havířově v rámci Setkání s kulturou pozval národopisné soubory PZKO z Jablunkova. Vystoupení tanečních a pěveckých souborů Zaolzi, Zaolzioczek, Lipka a výborného pěveckého sboru Gorol byl také významným příspěvkem k oslavám 50.výročí města Havířova. Ve dnech 28. až 30. října Klub žen v Bludovicích pořádal výstavu nazvanou Čtyři roční období. Účastníci mohli shlédnout mistrné ruční práce, které zkrášlují významné svátky v roce. Klub seniorů v další místnosti Domu PZKO prezentoval různé cenné písemnosti a dokumenty z minulosti. 13. listopadu pořádá MS Bludovice setkání u příležitosti 20. výročí Domu PZKO. Je vhodné připomenout, že v letošním roce členové PZKO prováděli opravu a rekonstrukci sanitárního zařízení a odpracovali zcela zdarma 700 hodin. Tato investice stála PZKO 120 tisíc korun. Závěr roku byl ve znamení zábavy a veselí. 31. prosince 2005 se v Domě PZKO konal Silvestrovský bál, který organizovala MS Ha-Bludovice.

IX. Festival dětské písně

se konal 30. dubna 2005 v havířovském KD Petra Bezruče. Organizátorem finálního koncertu byl již tradičně Hlavní výbor školské Matice, polská základní škola v Bludovicích, Polský umělecký spolek „Ars Musica“. Koncertu se zúčastnili významní hosté mimo jiné primátorka města Havířova Milada Halíková, p. konzulka PR v Ostravě Grazyna Kostrusiak a zástupci škol. Při zcela zaplněném sále se publiku představilo 17 sólistů, 3 duety, 3 dívčí nonety ze základních polských škol z Těšínska. Účinkující doprovázel orchestr Wiesława Farany a o pořadí ve finále rozhodovala pětičlenná porota, které předsedal Jiří Pospíšil z Ostravského rozhlasu. Hlavní ceny v jednotlivých kategoriích získali **Michał Firla** 1.-3.tř.PZŠ Hnojník, **Klaudia Czudková** 7-9. tř.PZŠ Český Těšín, duety: **Jolanta Szwedová a Adam Farana** z PZŠ Karviná. Nositelkou hlavní ceny a ceny publika se stala **Ewa Farna** z PZŠ Vendryně. Koncertem prováděli studenti polského gymnázia z Českého Těšína. Průběh a výkon sólistů, duetů a nonetů byl velmi zdařilý a na vysoké úrovni. Rovněž doprovodné taneční a rytmické ukázky ladily s rytmem a obsahem písní. Báječné publikum spontánně reagovalo na výkon všech účastníků a odměňovalo dětské zpěváky bouřlivým potleskem. Dobře promyšlená kompozice scénáře, jehož autorkou byla Mgr. Lidia Pawlasová z Bludovic, splnila všechna očekávání diváků, kteří pozorně a se spoluúčastí sledovali skoro čtyřhodinový koncert.

Výstava, kterou stojí za to navštívit

V rámci oslav 50. výročí vzniku města Havířova se v galerii Spirála konala od 24. 8. do 17. 9. výstava : PZKO v Havířově. Výstava dokumentuje bohatou kulturně – osvětovou činnost 5 místních skupin PZKO z celého území Havířova. Slavnostního zahájení výstavy se zúčastnila mimo jiné také primátorka města Milada Halíková, která v úvodu s potěšením vyzdvihla snahu přenést výstavu za zdi domu PZKO, aby ji mohli shlédnout občané Havířova a zjistit, jak bohaté je pole působnosti této organizace. Předseda Městského výboru PZKO Oswald Siwek na vernisáži, která se konala 23. srpna poděkoval panu Tadeuszovi Nierostkovi za shromáždění fotodokumentací a přípravu tematického výběru fotografií. Grafického zpracování se ujal Marek Chmiel a expozici zrealizovala reklamní agentura Radian z Havířova.

36. Slezské dožínky v Bludovicích

se konaly 27. srpna 2005. Slezské dožínky zahájil dožínkový průvod, v jehož čele šel folklórní soubor MS PZKO „Błędowanie“ a hospodáři dožínek Danuta a Jerzy Bilanovi. Dožínková slavnost se konala v zahradních prostorách u Domu PZKO v Bludovicích. Na pódiu folklórní soubor předvedl návštěvníkům zdařilou inscenaci dožínkových obřadů s písněmi, tanci a lidovými zvyky. Během vystoupení je doprovázela lidová kapela Kamraci. Během slavnosti hospodáři rozdávali účastníkům dožínek výborné domácí koláčky a pozývali hosty na speciality slezské kuchyně. Za pěkného počasí dobrou náladu dotvářel orchestr Těrličanka. Mezi pozvanými hosty byl konzul PR v Ostravě Piotr Czosnyka, náměstek primátorky Havířova Svatopluk Novák, předseda kulturní komise MH Milan Nogol a také místopředseda Hlavního výboru PZKO Jerzy Stala. Zábava a veselí trvalo do pozdních večerních hodin.

Folklórní soubor Błędovianie při vystoupení na Slezských dožínkách.

Horale městu Havířovu

V rámci Setkání s kulturou vystoupily dne 24. září v KDPB soubory MS PZKO Jablunkov. Toto setkání se konalo u příležitosti oslav města. Jablunkovští účinkující, kterých na jevišti bylo kolem stovky, zahájili svůj program písní Vitáme vás. Pak lidový vypravěč a konferenciér Tadeusz Filipczyk poblahopřál městu k jubileu a předal kytici zástupcům magistrátu. Na jevišti se střídaly bravurní tance, horalské a slezské písně v provedení souborů Zaolzi a Zaolzioczek. Vystoupila také kapela Lipka s dívčím souborem a mladým nadějným primášem Christianem Heczkiem. Vynikající byl mužský pěvecký sbor, který ve svém repertoáru měl polské, české, slovenské, ale také slezské písně. Závěrem spolu s ostatními účinkujícími zazpívali známou píseň Góralu, czy ci nie žal, kterou zpívalo rovněž publikum ve stoje jako upřímné poděkování za dojemný program.

Pro kroniku zpracovala
Mgr. Daniela Zarembová